

«Այբ» ավագ դպրոց

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2020 թ., ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե

«Այբ» ավագ դպրոց

Հավելյալ նյութ՝ Պատասխանների գրքույկ

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Անհրաժեշտ է հետևել Պատասխանների գրքույկի կազմին գրված ցուցումներին:

Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:

Պետք է պատասխանել բոլոր հարցերին:

Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Յուրաքանչյուր հարցի հնարավոր առավելագույն միավորը նշված է հարցի վերջում՝ աջ կողմում:

Հարցերի միավորների ընդհանուր քանակը 32 է:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է 6 տպագիր էջից:

Հայոց պատմություն

Ուշադրություն. առանց շտապելու կարդացե՛ք և ուսումնասիրե՛ք բերված աղբյուրները: Պատասխանե՛ք հարցերին՝ հիմնավորելով տրված աղբյուրներում առկա վկայություններով:*

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 1 (9 միավոր)

Ստորև տրված է հատված I դարի հռոմեական պատմիչ Տակիտոսի աշխատությունից:

Ներոնը նրան Հռոմ առաջնորդեց և խույրը դրեց գլխին: Ամբողջ քաղաքը զարդարված էր լույսերով և պսակներով, և ամենուրեք երևում էին մարդկանց մեծ բազմություններ, առանձնապես բազմամարդ էր ֆորումը: Կենտրոնում ըստ հասարակության մեջ իրենց զբաղեցրած դիրքի՝ կանգնած էին քաղաքացիները՝ սպիտակագգեստ և դափնեզարդ, իսկ մնացած բոլոր տեղերում՝ տոնական հանդերձավորված զինվորները, որոնց զենքերն ու դրոշները փայլատակում էին: Տրդատը խոսեց այսպես. «Ես, ո՛վ վեհապետ, Արշակի հետևորդն եմ, Վաղարշ և Բակուր թագավորների եղբայրը, իսկ քո՝ ծառան: Ու եկել եմ Ես դեպի քեզ՝ իմ աստծուն, քանզի դու ես իմ բախտը»: Իսկ Ներոնը նրան այսպես պատասխանեց. «Ես քեզ դարձնում եմ Հայաստանի թագավոր, որպեսզի թե՛ դու և թե՛ եղբայրներդ հասկանաք, թե ես կարող եմ թագավորություններ և՛ վերցնել, և՛ պարզևել»: Եվ երբ Տրդատին նստեցրին նրա ոտքերի առաջ, նա թագը դրեց նրա գլխին:

Հարց Ա

Ե՞րբ է գահակալել հատվածում հիշատակվող արքան, և ո՞ր արքայատոհմն է նա հիմնադրել: Նշանավոր ո՞ր ճակատամարտից և կնքված պայմանագրից հետո էր նա մեկնել Հռոմ թագադրվելու:

Հարց Բ

Ըստ Տակիտոսի՝ ինչու՞ էր Ներոնի համար կարևոր հայոց արքայի թագադրությունը Հռոմում:

* Աղբյուրները, ըստ անհրաժեշտության, պարզեցվել են և արտահայտելով ճշգրիտ իմաստը՝ կարող են տարբերվել բնօրինակից:

ԱՌԱՋԱՌԻՆՔ 2 (10 միավոր)

Աղբյուր Ա

Ստորև տրված է հատված 1956 թ. Խորհրդային Միության առաջնորդ Նիկիտա Խրուշչովի ելույթից:

Ստալինի մահից հետո Կոմունիստական կուսակցության Կենտրոնական կոմիտեն սկսել է իրականացնել մի քաղաքականություն՝ հստակ և համակողմանիորեն բացատրելու, որ անթույլատրելի և մարքսիզմ-լենինիզմի ոգուն խորթ է մեկ անձին բարձրացնել, նրան վերածել գերմարդու, որը գերբնական կարողություններ ունի, ինչպես մի աստված: Այդպիսի մարդը, եթե աղբյուրում է, գիտի ամեն ինչ, տեսնում է ամեն ինչ, մտածում է բոլորի համար, կարող է անել ցանկացած բան, անսխալական է իր վարքագծում:

Այսպիսի հավատ է արմատավորվել մեր մեջ տարիներ շարունակ մեկ անձի և մասնավորապես՝ Ստալինի մասին:

Այդ տարիներին զանգվածային բռնաճշումներ են կիրառվել, որոնք շոշափելի ոչնչի վրա հիմնված չեն եղել և որոնց հետևանքով կուսակցությունը կադրային ծանր կորուստներ է ունեցել: Այդ դեպքերի մեծ մասը այժմ վերանայվում է, և նրանց մեծ մասը արդեն չեղարկվել է, քանի որ դրանք կեղծված էին և անհիմն:

Աղբյուր Բ

Ստորև տրված ծաղրանկարը հրատարակվել է 1962 թ. բրիտանական թերթում և վերնագրված է՝ «Հալչում ենք»:

Հարց Ա

Ո՞ր դարաշրջանի սկիզբը նշանավորվեց Նիկիտա Խրուշչովի ելույթով: Ինչպե՞ս էր դրսևորվում նոր դարաշրջանը Խորհրդային Հայաստանում:

Հարց Բ

Օգտագործելով աղբյուրների վկայությունները և ձեր գիտելիքները՝ Հայաստանի օրինակով բացատրե՞ք, թե ինչ խնդիրներ էին առաջացել Ստալինի օրոք:

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 3 (6 միավոր)

Աղբյուր Ա

Ծաղրանկարը տպագրվել է 1780-ականներին և մեկնաբանում է այն ժամանակ ֆրանսիայում տիրող հասարակության կառուցվածքը՝ իր երեք դասերով:

Խորագիր՝ Հուսանք, որ շուտով սա կավարտվի:

Աղբյուր Բ

Ստորև մեջբերված է հատված նշանավոր ֆրանսիացի լուսավորական գործիչ Ժան-ժակ Ռուսոյի գրքույկից, որը 1775 թ. արգելվել է ֆրանսիական կառավարության կողմից:

Ժողովուրդը պետք է ունենա իշխանություն: Մարդը ծնվում է ազատ: Ոչ ոք չունի ի ծնե արտոնություն ուրիշների նկատմամբ, և իշխանությունը ոչ ոքի չի տալիս նման իրավունք: Օրենքներ մշակելու իրավունքը պատկանում է ժողովրդին և միայն ժողովրդին:

Հարց Ա

Բացատրիր՝ ինչ է փորձել պատկերել ծաղրանկարիչը և ինչ նպատակով:

Հարց Բ

Օգտագործե՛ք ձեր գիտելիքները և բոլոր աղբյուրների տեղեկությունները՝ բացատրելու համար ֆրանսիական հեղափոխության պատճառները: Բացատրե՛ք երեք պատճառ:

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ 4 (7 միավոր)

Աղբյուր Ա

Մեջբերված հատվածը կոմս Ֆրանց Ֆոն Հարրախի հուշերից է: Նա ականատես է եղել Ավստրո-Հունգարիայի թագաժառանգ Ֆրանց Ֆերդինանդի սպանությանը: Կարդացե՛ք այն և պատասխանե՛ք տրված հարցերին՝ օգտագործելով ինչպես աղբյուրի տեղեկությունները, այնպես էլ թեմայի վերաբերյալ ձեր գիտելիքները:

Երբ մեքենան արագորեն շրջվեց, հանկարծակի Նորին գերագանցության բերանից արյան բարակ շիթ հոսեց: Երբ ես հանում էի թաշկինակս՝ արյունը մաքրելու համար, Դքսուհին, լաց լինելով, հարցրեց նրան. «Աստված իմ, ի՞նչ է պատահել քեզ հետ», - ապա սայթաքեց նստատեղից և պառկեց մեքենայի հատակին:

Ես պատկերացում չունեի, որ գնդակը նրան ևս դիպել է: Ապա լսվեց Նորին գերագանցության ձայնը. «Սոֆի՛, Սոֆի՛, մի՛ մահացիր, դու երեխաներին ողջ ես պետք»: Եվ երբ ես հարցրի թագաժառանգին՝ շա՛տ է ցավում, նա պատասխանեց. «Բան չկա»: Ապա կորցրեց գիտակցությունը:

Շուտով մեքենան հասավ նահանգապետի նստավայր: Երկու անգիտակից մարմինները տեղափոխվեցին շենք, որտեղ շուտով հաստատվեց նրանց մահը:

Փաստաթուղթ Բ

Ստորև 1912 թ. ամերիկյան հանդեսում տպագրված ծաղրանկար է, որը ներկայացնում է մի խումբ երկրների միջև հարաբերությունների շղթան:

«Վտանգավոր իրադրություն»

Հարց Ա

Ե՞րբ է տեղի ունեցել Աղբյուր Ա-ում նկարագրված իրադարձությունը: Ի՞նչ կապ կարող եք տեսնել Աղբյուր Ա-ում և Բ-ում ներկայացված իրադրության միջև: Բացատրե՛ք ձեր պատասխանը՝ հիմնավորելով աղբյուրների տվյալներով և ձեր գիտելիքներով:

Հարց Բ

Կա տեսակետ, որ Ֆրանց Ֆերդինանդի սպանությունը Առաջին աշխարհամարտի հիմնական պատճառն էր: Համաձայն ե՞ք այս տեսակետի հետ, թե՞ ոչ: Հիմնավորե՛ք պատասխանը փաստերով: